

Sprawozdanie
z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Szprotawie w 2024
oraz potrzeby w zakresie pomocy społecznej w 2025 r.
na podstawie art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej z 12 marca
2004r.
(Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 z późn. zm.)

Szprotawa 28 kwiecień 2025 r.

Ogólna charakterystyka funkcjonowania Ośrodka

Ośrodek Pomocy Społecznej w Szprotawie jest jednostką organizacyjną, działającą w formie jednostki budżetowej. Siedziba Ośrodka znajduje się pod adresem: Szprotawa, ul. Żagańska 6. Ośrodek został utworzony w celu realizacji zadań własnych gminy z zakresu pomocy społecznej oraz zadań zleconych gminie zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Zgodnie z brzmieniem ustawy o pomocy społecznej, Ośrodek Pomocy Społecznej jest narzędziem instytucji polityki społecznej państwa mającym na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomoc społeczna wspiera w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zadaniem pomocy społecznej jest również zapobieganie niekorzystnym sytuacjom życiowym oraz podejmowanie działań zmierzających do usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Realizując swoje zadania OPS kieruje się zasadami równości, pomocniczości, solidarności, mając na względzie interes społeczny i słuszny interes obywateli. Realizuje działania wynikające ze strategii rozwiązywania problemów społecznych i wskazane przez władze gminy.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Szprotawie realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej oraz aktów wykonawczych do ustawy. Zakres działania Ośrodka obejmuje również zadania wynikające z innych ustaw w szczególności z:

- Ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- Ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych,
- Ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- Ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”
- Ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- Ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny.

W 2024 roku w Ośrodku zatrudnionych było 28 osób na 27,75 etatach w tym: 10 pracowników socjalnych, 3 osoby w dziale świadczeń pomocy społecznej, 4 osób w dziale świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych, 5 osób w sekcji finansowej, 3 osoby w dziale administracyjno-gospodarczym (w tym 1 osoba pracownik obsługi), kierownik i zastępca kierownika.

Realizacja budżetu w 2024r. przebiegała bez większych zakłóceń, zgodnie ze sprawozdaniem

RB- 28S opiewała na łączną kwotę 31.809.369zł (w 2023 to **25.112.442,64zł.**) **widać radykalny wzrost zadań i kwot. Wynikało to m.in. z realizacji powierzonych programów osłonowych oraz na realizację zadań usuwania skutków klęsk żywiołowych. W zakresie zadań zleconych zrealizowano wydatki na poziomie 21.071,854zł. Zadania własne gminy opiewały na kwotę 10.737.515zł.** Dla pełniejszego zobrazowania skali wydatków i zadań poniżej przedstawiamy tabelę i zestawienie wydanych decyzji, liczby świadczeń i wykorzystanych środków bez kosztów obsługi. Szczegółowy opis poszczególnych zadań zamieszczony jest w dalszej części sprawozdania.

Zadania zrealizowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Szprotawie w 2024 roku

Jednym z ważniejszych i najpoważniejszych zadań jakie realizował Ośrodek Pomocy Społecznej w Szprotawie było sprawne podjęcie akcji pomocowej dla powodzian , mieszkańców gminy Szprotawa którzy ucierpieli w wyniku zdarzeń losowych i stanu klęski żywiołowej ogłoszonej na terenie naszej gminy we wrześniu 2024 r.

W pierwszych dniach powodzi pracownicy Ośrodka przejęli gromadzenie i dystrybucję pomocy rzeczowej, żywności, środków ochrony i czystości, produktów żywnościowych, wody pitnej , agregatów i pomp itp. W magazynie zlokalizowanym w Wiechlicach w okresie od 19 września do końca października przyjęto i wydano kilkadziesiąt ton różnych darów które płynęły z całej Polski. W tym miejscu należy podkreślić i podziękować wszystkim darczyńcom tym małym i dużym, imienny i bezimiennym którzy nie szczędzili swojej dobroci. Pracownicy socjalni nieprzerwanie pełnili dyżury w magazynie i wydawali pomoc osobom potrzebującym. Tak duże przedsięwzięcie logistyczne wymagało sprawnej organizacji i współdziałania wielu osób i służb, pomoc świadczyli wolontariusze oraz strażacy i druhowie OSP. Akcja wydawania produktów była koordynowana we współpracy z Panem Januszem Dybą z UM odpowiedzialnym za zarządzanie kryzysowe. Z uwagi na ogrom otrzymywanych darów dla powodzian z końcem września uruchomiono drugi magazyn w firmie MINTH .

Równocześnie, na podstawie wydanych zasad przez MSWiA pracownicy socjalni udzielali stosownej pomocy doraźnej w oparciu o wytyczne w/s Udzielania pomocy finansowej, ze środków budżetu państwa z części 85 - Budżety wojewodów, dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85278 – Usuwanie skutków klęsk żywiołowych oraz z rezerw celowych na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych, w formie zasiłków celowych, o których mowa w ustawie o pomocy społecznej oraz w ustawie o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi, dla rodzin lub osób samotnie gospodarujących poszkodowanych w wyniku powodzi we wrześniu 2024 roku.

Z chwilą wejścia w życie w/w przepisów do Ośrodka wpłynęło łącznie 455 wniosków o udzielenie pomocy. Poniższa tabela obrazuje skalę przyjętych i wypłaconych wniosków. Łącznie udzielono wsparcia finansowego w kwocie 2.314.540zł. Wnioski i zasiłki rozpatrywane były na bieżąco. Poniżej tabela obrazująca skalę przyjętych wniosków.

Stan na 31.12.2024 r. - powódź

liczba wniosków przyjętych/złożonych w OPS				
8.000 zł	do 2.000 zł	+ 1.000 zł	do 100.000 zł	do 200.000 zł
116	164	124	4	47
liczba wypłaconych zasiłków				
8.000 zł	do 2.000 zł	+1.000 zł	do 100.000 zł	do 200.000 zł
103	155	124	3	37
kwota wypłaconych zasiłków				
8.000 zł	do 2.000 zł	+1.000 zł	do 100.000 zł	do 200.000 zł
824 000,00 zł	310 000,00 zł	124 000,00 zł	27 500,00 zł	1 029 040,00 zł

W dniu 16 października 2024r. burmistrz Szprotawy powołał komisję, która zajmowała się

szacowaniem szkód i strat powstałych wskutek wrześniowej powodzi. Komisja, w skład której wchodził m.in. pracownicy Ośrodka oraz rzeczoznawca majątkowy i Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego, dokonała sprawnej oceny strat w mieniu prywatnym. Opinia komisji była podstawą do udzielenia pomocy poszkodowanym mieszkańcom w zakresie przekazania środków finansowych na odbudowę zniszczeń. Dzięki obecności w komisji specjalistów szacowanie szkód przeprowadzone zostało w sposób rzetelny i zgodny z wytycznymi prawa budowlanego oraz przepisami dotyczącymi pomocy społecznej. Komisja rozpoczęła pracę w dniu 29 października 2024 r. W tym zakresie wydano 40 decyzji administracyjnych.

CUS - W 2024 r. pracownicy Ośrodka aktywnie uczestniczyli w działaniach przygotowawczych związanych z przekształceniem Ośrodka Pomocy Społecznej w Centrum Usług Społecznych(CUS). W tym zakresie kilkoro pracowników odbyło stosowne szkolenia specjalistyczne przygotowujące do nowych zadań. Uczestniczyli również w wyjazdach studyjnych do istniejących CUS-ów. Następnym zadaniem było przygotowanie i opracowanie diagnozy potrzeb oraz opracowanie Planu Deinstytucjonalizacji który został przyjęty Uchwałą rady Miejskiej. Przewidywany czas realizacji projektu nastąpi od 01.04.2025, zakończenie 31.03.2027. Celem głównym projektu jest zwiększenie dostępu do nowej i dobrej jakości usług społecznych dla mieszkańców Gminy Szprotawa. Cel ten zostanie osiągnięty poprzez utworzenie Centrum Usług Społecznych w Szprotawie i realizację dedykowanych usług społecznych z zakresu promocji i ochrony zdrowia oraz wsparcia rodziny bez względu na dochody mieszkańców.

Utworzenie Centrum Usług Społecznych poprzez przekształcenie Ośrodka Pomocy Społecznej w Szprotawie jest pierwszym celem szczegółowym w obszarze deinstytucjonalizacji usług społecznych wynikających z Lokalnego Planu Deinstytucjonalizacji Usług Społecznych Gminy Szprotawa na lata 2024-2027 (przyjętym uchwałą Nr VI/29/2024 Rady Miejskiej w Szprotawie z dnia 26.07.2024 r.) . Zakres rzeczowy usług przyjęty w projekcie pn. „Nowe horyzonty usług społecznych w Szprotawie” - szacowana wartość projektu – 2.971.825,00 Dofinansowanie – 2.823.233,75 . Wkład własny – 148.591,25 zł

Świadczenia realizowane na podstawie ustawy o pomocy społecznej

Osoby ubiegające się o pomoc społeczną zgłaszają się do siedziby Ośrodka przy ul. Żagańskiej . Decyzję o przyznaniu lub odmowie przyznania świadczeń poprzedza przeprowadzenie przez pracownika socjalnego rodzinnego wywiadu środowiskowego. Rodzaj, forma i wysokość świadczenia są odpowiednie do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej są obowiązane do współdziałania

w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej. Od 1 stycznia 2024r. do 31 grudnia 2024r. do Ośrodka Pomocy Społecznej w Szprotawie wpłynęło 2274 wniosków o przyznanie pomocy finansowej i usługowej. Łącznie z zakresu zadań zleconych, własnych zleconych i własnych bieżących wydano 3197 decyzji administracyjnych. Poniżej tabela wskazująca powody ubiegania się i powody przyznania pomocy w ujęciu strukturalnym.

POWODY PRYZNANIA POMOCY SPOŁECZNEJ

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ		LICZBA RODZIN		LICZBA OSÓB W RODZINACH
		OGÓŁEM	w tym: NA WSI 1)	
0		1	2	3
UBÓSTWO	1	421	166	653
SIEROCTWO	2	0	0	0
BEZDOMNOŚĆ	3	34	8	35
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	4	34	14	160
W TYM (z wiersza 4): POTRZEBA OCHRONY WIELODZIETNOŚCI	5	22	11	122
BEZROBOCIE	6	152	55	273
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	7	290	104	371
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	8	337	125	465
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM	9	128	51	337
W TYM (z wiersza 9): RODZINY NIEPEŁNE	10	52	19	159
RODZINY WIELODZIETNE	11	15	3	77
PRZEMOC DOMOWA	12	1	1	1
POTRZEBA OCHRONY OFIAR HANDLU LUDŹMI	13	0	0	0
ALKOHOLIZM	14	31	9	35
NARKOMANIA	15	9	2	9
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO	16	17	5	17
TRUDNOŚCI W INTEGRACJI OSÓB, KTÓRE OTRZYMAŁY STATUS UCHODźCY, OCHRONĘ UZUPEŁNIAJĄCĄ LUB ZEZWOLENIE NA POBYT CZASOWY (art. 7 pkt 11)	17	0	0	0
ZDARZENIE LOSOWE	18	7	0	10
SYTUACJA KRYZYSOWA	19	82	8	125
KŁĘSKA ŻYWIŁOWA LUB EKOLOGICZNA	20	103	11	153

Ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych pomocy społecznej skorzystało ogółem 5,65 % (w 2023 r było to 5,74%) mieszkańców gminy (rzeczywista liczba osób w rodzinach objętych pomocą społeczną 1036 : 18328 ilość mieszkańców gminy x 100 = 5,65 %). Jak widać na przestrzeni roku liczba osób korzystających z pomocy społecznej nieco spada.

Jednym z ważniejszych zadań z zakresu pomocy społecznej była realizacja dożywiania dzieci i osób dorosłych w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024 – 2028. W ramach tego Programu udzielano pomocy w formie:

1. posiłku
2. świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności.

Powyższymi formami objęto łącznie 693 osoby (w tym: 222 dzieci). Łączna wartość wydatków na realizację zadania stanowiła kwotę 984 544,14 zł. Zadanie dożywiania osób dorosłych realizował Szprotawski ZAZ, natomiast dożywianie dzieci w placówkach oświatowych – zewnętrzna firma usługowa Paweł Sendecki.

W zakresie usług opiekuńczych w roku 2024 pomocą usługową objęto 96 osób, które z powodu wieku, choroby i niepełnosprawności wymagały pomocy innych osób. Na powyższe zadanie wydatkowano kwotę 924 421,20 zł. Podmiotem realizującym usługi opiekuńcze była zewnętrzna firma „Gwarant”, która została wyłoniona w formie przetargu. Świadczenie w formie usług opiekuńczych jest świadczeniem częściowo lub całkowicie odpłatnym.

Obok usług opiekuńczych, kolejnym obowiązkowym zadaniem realizowanym przez Ośrodek było kierowanie osób wymagających całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, nie mogących samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu do domów pomocy społecznej różnego typu poza miejscem zamieszkania. Ze wsparcia w tej formie skorzystało 19 osób. Pobyt w domach pomocy społecznej jest świadczeniem odpłatnym. Obowiązek wnoszenia opłat spoczywa w kolejności: na mieszkańcu, małżonku, zstępnych przed wstępnymi oraz gminie, z której osoba została skierowana. W związku z tym w 2024 roku na przedmiotowe zadanie wydatkowano łącznie 1 238 846,37 zł. Z roku na rok wydatki na ten cel wzrastają z tendencją coraz większego udziału opłat po stronie gminy, a mniejszego po stronie beneficjenta i osób zobowiązanych. Należności z tytułu odpłatności za pobyt w DPS to kwota 52.295,70zł. Wynika to również ze stale rosnących kosztów utrzymania w domach pomocy społecznej. Obecnie są to kwoty od około 6100 zł do ponad 8200 zł miesięcznie za jedną osobę.

W 2024 roku funkcjonowały pod nadzorem OPS cztery mieszkania wspomagane usytuowane w Wiechlicach przy ulicy Jesionowej 2, Uchwałą Nr LXX/570/2024 Rady Miejskiej w Szprotawie z dnia 28 marca 2024 roku przekształcono mieszkania chronione w mieszkania wspomagane. W 4 mieszkaniach wspomaganych stworzono 8 miejsc pobytu.. Mieszkania wspomagane przeznaczone są dla osób pełnoletnich z terenu gminy Szprotawa, w szczególności dla osób niepełnosprawnych fizycznie lub osób z zaburzeniami psychicznymi, osób w podeszłym wieku lub przewlekle chorych.

Podstawą do korzystania ze wsparcia w mieszkaniu wspomagany jest decyzja administracyjna wydana przez Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Szprotawie po uprzednim zawarciu kontraktu mieszkaniowego z mieszkańcem. Pobyt w mieszkaniu jest odpłatny – uzależniony od dochodu i określony w Uchwale NR LXX/571/2024 Rady Miejskiej w Szprotawie z dnia 28 marca 2024 r. w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w mieszkaniach wspomaganych prowadzonych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Szprotawie. Wsparcie w mieszkaniu wspomagany jest przyznawane na czas określony. Mieszkańcy ściśle współpracują z pracownikami socjalnymi tut. Ośrodka w celu przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej, której nie są w stanie pokonać sami. Koszt funkcjonowania mieszkań wspomaganych w 2024 r. wyniósł 33 258,50 zł.

Do świadczeń pieniężnych realizowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Szprotawie w 2024r. należały: zasiłek stały, zasiłek okresowy, zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy, wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznawane przez sąd.

Zasiłek stały jest świadczeniem przysługującym osobom niezdolnym do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnym do pracy, spełniającym kryterium dochodowe. Zasiłek okresowy to świadczenie przysługujące w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego. Przyznawany jest osobom i rodzinom, których dochód jest niższy od kryterium dochodowego. Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadanie z zakresu administracji rządowej zlecone gminie w zakresie wypłaty wynagrodzeń za sprawowanie opieki. Zasiłek celowy to świadczenie przyznawane w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, w szczególności na pokrycie kosztów zakupu żywności, leków, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu. Do otrzymania zasiłku celowego uprawnione są również osoby lub rodziny, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego, bądź klęski żywiołowej lub ekologicznej. W tego rodzaju przypadkach świadczenie to może być przyznane niezależnie od dochodu i może nie podlegać zwrotowi. Jeżeli osoba lub rodzina marnotrawi przyznane świadczenia, celowo je niszczy lub korzysta w sposób niezgodny z przeznaczeniem bądź marnotrawi własne zasoby finansowe, może nastąpić ograniczenie świadczeń lub odmowa ich przyznania. Specjalny zasiłek celowy jest bezzwrotnym świadczeniem przyznawanym w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających określone w ustawie kryteria.

Na zasiłki stałe wydano 1 817 599,56 zł, ilość wypłaconych świadczeń wyniosła 2050. Przyznano również 1703 zasiłków okresowych na łączną kwotę 764 379,33 zł. Na zasiłki celowe i specjalne celowe przeznaczono 82 018,91 zł, wypłacono 519 zasiłków.

W 2024 roku na podstawie postanowień sądu wypłacono wynagrodzenia 11 opiekunom prawnym w łącznej wysokości 79 022,20 zł.

Stypendia szkolne

W 2024 roku realizowano również stypendia szkolne: liczba wydanych decyzji przyznających: 128 szt. Na łączną kwotę 100 267,32 zł. Stypendium szkolne może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności gdy w rodzinie tej występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe. Wysokość stypendium wypłacanego uczniowi wynosi od 99,20 zł do 248,00 zł miesięcznie i może być wypłacone od jednego do dziesięciu miesięcy w danym roku szkolnym. Dochód uprawniający do ubiegania się o stypendium szkolne wynosi:

- 600 zł netto na osobę w rodzinie (do 31 grudnia 2024 r.),
- 824 zł netto na osobę w rodzinie (od 1 stycznia 2025 r.).

W zakresie pomocy społecznej wydano 4032 decyzje administracyjne. Poniżej zestawienie wydanych decyzji, liczba przyznanych świadczeń oraz wykorzystanie środków z podziałem na zadania.

ZESTAWIENIE WYDANYCH DECYZJI, LICZBY ŚWIADCZEŃ I WYKORZYSTANIA ŚRODKÓW

Lp.	Wyszczególnienie	Rozdział	Liczba wydanych decyzji	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł
Zadania zlecone § 2010					
1	Składki na ubezpieczenia zdrowotne (świadczenia rodzinne)	85513	452	4200	748 111,00 zł
2	wynagrodzenie za sprawowanie opieki	85219	0	235	79 022,20 zł
3	Usługi opiekuńcze specjalistyczne	85228	0	0	0,00 zł
4	Pomoc dla cudzoziemców	85231	0	0	0,00 zł
5	Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	85278	434	424	1 112 040,00 zł
7	dodatek do świadczeń pielęgnacyjnych	85295	0	0	0,00 zł
Razem zadania zlecone			886	4859	1 939 173,20 zł
1 939 173,20 zł					
1	Składki na ubezpieczenia zdrowotne (z pomocy społecznej)	85213	350	2149	173 598,00 zł
2	Zasiłki i pomoc w naturze – zasiłki okresowe	85214	555	1703	764 379,33 zł
3	Pomoc materialna dla uczniów	85415	128	128	100 267,32 zł
4	Zasiłki stałe	85216	327	2050	1 817 599,56 zł
5	Pozostała działalność - dożywianie	85230	943	37028	984 544,14 zł
Razem własne bieżące zlecone gminie			2303	43058	3 840 388,35 zł
Zadania własne gminy					
1	Placówki opiekuńczo-wychowawcze	85510	0	276	684 920,84 zł
2	Rodziny zastępcze	85508	0	369	248 044,38 zł
3	Świadczenia społeczne- w tym:	85214	536	728	1 332 853,28 zł
	-zasiłki celowe i specjalne celowe		519	519	82 018,91 zł
	-pochówek		0	3	11 988,00 zł
	-pobyt w DPS		17	206	1 238 846,37 zł
	-zasiłki celowe i specjalne celowe	85395	0	0	0,00 zł
4	mieszkania chronione	85220	11	40	12 680,30 zł
5	Usługi opiekuńcze	85228	168	30 477	924 421,20 zł
6	Prace społecznie - użyteczne	85295	0	31248	9 115,20 zł
7	Pomoc materialna dla uczniów	85415	128	128	100 267,32 zł
Razem zadania własne			843	63266	3 312 302,52 zł
OGÓŁEM			4032	111183	9 091 864,07 zł

Realizacja zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

W związku z obowiązkiem wynikającym z Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, Uchwałą Nr LXV/530/2023 Rady Miejskiej w Szprotawie z dnia 28 listopad 2023 r. przyjęto Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2023 – 2025. W ramach realizacji programu Ośrodek Pomocy Społecznej w Szprotawie zatrudniał na umowy zlecenia 2 asystentów, w wymiarze 1,5 etatu. Wydatki na wynagrodzenia asystentów finansowane były z budżetu gminy w kwocie 41 124 zł, oraz z budżetu Państwa w kwocie 19 116 zł. Ogółem 60 240 zł.

W okresie od stycznia do grudnia 2024 roku asystenturą zostało objętych:

Ilość rodzin	27
Ilość dzieci	43
w tym:	
na wniosek sądu	12
na wniosek pracownika socjalnego	15

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada na gminy obowiązek współfinansowania kosztów pobytu dzieci w pieczy. W roku 2024r Ośrodek Pomocy Społecznej w Szprotawie współfinansował pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych, rodzinach zastępczych i rodzinach zastępczych o charakterze pogotowia rodzinnego. Ogółem w pieczy zastępczej przebywało **64 dzieci**, za które, zgodnie z zapisami ustawy, naliczono odpłatność w wysokości:

Forma pieczy zastępczej	Liczba umieszczonych dzieci	Wydatki		
		10 %	30 %	50 %
Rodzina zastępcza spokrewniona	22	1 727,91	5 848,43	130 699,42
Rodzina zastępcza niezawodowa	3	-	-	30 109,29
Rodzina zastępcza zawodowa, w tym specjalistyczna	4	1 160,62	2 717,71	42 562 88
Rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego	3	1 643 05	2 552, 81	-
Rodzinny dom dziecka	8	1 200,46	17 969,33	9 852,47
Placówka opiekuńczo - wychowawcza	24	44 521,23	228 039,73	412 359,88
Razem	64	50 253 27	257 128,01	625 583 94

W sumie wydatki poniesione w 2024 r. z tytułu przebywania dzieci w pieczy zastępczej wyniosły **932 965,22 zł.**

Świadczenia realizowane na podstawie innych ustaw w tym: ustawy o świadczeniach rodzinnych

W ramach świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego Ośrodek realizował zadania zlecone finansowane z budżetu państwa. Przy ustalaniu uprawnień do świadczeń, uzależnionych od kryterium dochodowego, brane są pod uwagę dochody osiągnięte w roku poprzedzającym okres zasiłkowy. W przypadkach określonych w ustawie dochód ten pomniejsza się o dochód utracony lub powiększa o dochód uzyskany.

W ramach świadczeń rodzinnych realizowano następujące formy pomocy:

- 1) zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego,
- 2) świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne oraz specjalny zasiłek opiekuńczy,
- 3) jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka (tzw. becikowe),
- 4) świadczenie rodzicielskie – przysługujące osobom, które urodziły dziecko, a które nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego. Uprawnieni do pobierania ww świadczenia są więc bezrobotni, studenci, a także wykonujący pracę na podstawie umów cywilnoprawnych. Także osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą, jeśli nie pobierają zasiłku macierzyńskiego. Wsparcie finansowe w postaci świadczenia rodzicielskiego przysługuje przez rok (52 tygodnie) po urodzeniu dziecka w wysokości 1.000,00 zł miesięcznie. Świadczenia rodzicielskie przysługują niezależnie od osiąganego dochodu,
- 5) świadczenie zgodnie z ustawą z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem".

Na realizację świadczeń rodzinnych, opiekuńczych, świadczenia rodzicielskiego, jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka oraz funduszu alimentacyjnego łącznie do dnia 31.12.2024r. wydano kwotę 16 795 745,30 zł. W zakresie świadczeń rodzinnych i wychowawczych wydano 5214 decyzji, w tym 412 w zakresie zasiłków rodzinnych, 156 na zasiłek pielęgnacyjny, 486 na świadczenie pielęgnacyjne, 3 na specjalny zasiłek opiekuńczy, 45 na jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka, 26 na świadczenie rodzicielskie oraz 99 decyzji na fundusz alimentacyjny. Liczba wypłaconych świadczeń wynosi 31234. Na realizację świadczeń wychowawczych łącznie do dnia 31.12.2024r. wydano 162.000 zł. Od 1 czerwca 2022 świadczenie wychowawcze zostało przeniesione do ZUS, niemniej jednak Ośrodek realizował wypłaty świadczeń wychowawczych przyznanych przez Wojewodę z uwzględnieniem zwrotów świadczeń nienależnie pobranych. Dodatkowym zadaniem w obrębie tych świadczeń z Funduszu Pomocy dla obywateli Ukrainy wypłacono 213.154,38 zł dla rodzin przebywających na terenie gminy. Szczegółowe zestawienie zrealizowanych

świadczeń przedstawia poniższa tabela. W zakresie tej ustawy wydano 5214 decyzji administracyjnych.

ZESTAWIENIE WYDANYCH DECYZJI, LICZBY ŚWIADCZEŃ I WYKORZYSTANIA ŚRODKÓW

Lp.	Wyszczególnienie	Rozdział	Liczba wydanych decyzji	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł
Zadania zlecone § 2010					
1	Składki na ubezpieczenia zdrowotne (świadczenia rodzinne)	85213	452	2 847	748 111,05
Razem zadania zlecone			452	2 847	748 111,05
Świadczenia rodzinne i pielęgnacyjne, fundusz alimentacyjny, 500+ § 2010					
1	Zasiłki rodzinne	85502	412	4 200	497 385,00
2	Dodatki do świadczeń rodzinnych z tytułu :		417	2 541	282 062
3	-urodzenia dziecka		14	14	14 000,00
4	-opieka nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego		4	6	2 387,00
5	-samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania		0	0	0,00
6	-samotnego wychowywania dziecka		22	283	57 259,00
7	-kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego		36	550	58 929,00
8	-rozpoczęcia roku szkolnego		256	256	25 600,00
9	-podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania		35	503	35 807,00
10	-wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej		50	929	88 080,00
11	Zasiłki pielęgnacyjne		156	9 495	2 049 401,00
12	Świadczenia pielęgnacyjne		486	3 637	10 653 333,93
13	Specjalny zasiłek opiekuńczy		3	36	22 320,00
14	Dodatek do świadczenia pielęgnacyjnego		0		0,00
15	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka		45	42	42 000,00
16	Fundusz alimentacyjny		99	1 614	888 018,00
17	Zasiłek dla opiekuna		2	71	16 160,00
18	Ubezpieczenia społeczne ZDO		2	13	2 218,00
19	Ubezpieczenia społeczne ŚP		344	2 137	1 884 584,10
20	Ubezpieczenia społeczne SZO		2	24	4 065,00
21	Rodzicielskie		26	536	319 909,20
22	Jednorazowe świadczenie 4000 zł.		0	0	0,00
23	Złotówka za złotówkę		102	851	42 336,12
24	świadczenie wychowawcze	85201	7	324	162 200,00
25	bon energetyczny		1 426	1 303	461 553,40
26	dodatek osłonowy		1 226	1 090	384 688,53
27	refundacja podatku VAT		6	46	12 246,88
28	Świadczenia rodzinne Ukraina		36	733	219 134,38
Razem świadczenia rodzinne i pielęgnacyjne oraz fundusz alimentacyjny			5 214	31 234	17 819 471

Pozostałe zadania i programy osłonowe realizowane przez Ośrodek

Karta Dużej Rodziny- Każda rodzina, która posiada przynajmniej troje dzieci, może stać się beneficjentem systemu zniżek i dodatkowych uprawnień. Umożliwia to Karta Dużej Rodziny, która funkcjonuje zarówno w instytucjach publicznych, jak i w prywatnych firmach. Przysługuje ona niezależnie od dochodu rodzinom z przynajmniej trójką dzieci. Karta jest wydawana bezpłatnie, jest także dostępna w wersji elektronicznej. W roku 2024 wydano Kartę Dużej Rodziny 239 osobom.

Prace społecznie Użyteczne. Po podpisaniu porozumienia nr UmPSU/24/0002 z dnia 26.01.2024 r. z Dyrektorem Powiatowego Urzędu Pracy w Żaganiu działającym z upoważnienia Starosty- Ośrodek podjął realizację zadania aktywizującego w formie prac społeczno – użytecznych, na łączną kwotę 59115,20 zł (w 2023r - 53.296,00zł). Dzięki PSU zaktywizowano 31 podopiecznych Ośrodka jak również poprawiono estetykę i wygląd miasta i gminy w wielu obszarach.

Pomocy obywatelom Ukrainy - Kolejnym zadaniem w 2024r. była realizacja ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa pozwoliła na kontynuację wypłaty jednorazowych świadczeń pieniężnych w wysokości 300zł na osobę oraz pomocy w formie posiłku dla dzieci i młodzieży w placówkach oświatowych, jak również pomocy w zakresie zasiłku na zapewnienie wyżywienia dzieci w szkole i w przedszkolu. W roku 2024 wydatkowano na ten cel łącznie 8 731,40 zł. Środki finansowe pozyskano z Funduszu Pomocy.

Jadłodzielnia - W Ośrodku Pomocy Społecznej w Szprotawie funkcjonuje Jadłodzielnia, która czynna jest od poniedziałku do piątku w godzinach od 7:00 do 15:00. Jest to miejsce bezpłatnego dzielenia się żywnością, a jej celem głównym jest zapobieganie marnowaniu żywności. Jadłodzielnia przyjmuje wszelkiego rodzaju produkty żywnościowe, które są świeże i nie przekroczyły terminu ważności do spożycia. Mogą to być warzywa, owoce, produkty zapakowane fabrycznie (np. konserwy, słoiki, sery, jogurty) oraz wyroby i przetwory własne domowe (np. zupy w słoikach, sałatki, marynaty). Żywność zostawiona w Jadłodzielni musi być zdatna do spożycia i szczelnie zamknięta. Domowe wyroby powinny być szczelnie zapakowane z naklejonym opisem potrawy i datą przygotowywania. Z Jadłodzielni skorzystało około 100 osób.

Dodatek gazowy. W oparciu o ustawę z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2024 r. w związku z sytuacją na rynku gazu Ośrodek Pomocy Społecznej w Szprotawie w 2023r. przyjmował wnioski o dodatek gazowy. Dodatek gazowy to refundacja podwyżki VAT za gaz. O dodatek gazowy mogą się ubiegać gospodarstwa domowe,

które używają gazu do celów grzewczych, czyli do ogrzewania domu. Dodatek gazowy nie należy się tym, którzy wykorzystują gaz np. tylko w kuchni, do gotowania lub do podgrzewania gazem wody użytkowej. Korzystanie z gazu do ogrzewania domu lub mieszkania musi potwierdzić wpis do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków. Kryterium dochodowe w przypadku dodatku gazowego jest takie samo jakie obowiązywało przy dodatku osłonowym, czyli: 2100 zł dla jednoosobowego gospodarstwa domowego oraz 1500 zł/os. w przypadku gospodarstwa wieloosobowego. Do 31.12.2024r. przyjęto 113 wniosków i wypłacono dodatki gazowe na łączną kwotę 29 916,43 zł. Liczba wypłaconych świadczeń: 102 Liczba odmów: 11

Bon energetyczny. W 2024 roku realizowano zgodnie z Ustawą z dnia 23 maja 2024 r. o bonie energetycznym oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia cen energii elektrycznej, gazu ziemnego i ciepła systemowego Liczba przyjętych wniosków: 1426 Kwota wypłaconych świadczeń : 481 535,89 zł Liczba wypłaconych świadczeń: 1303. Liczba odmów: 123

Dodatek osłonowy. Wzorem lat ubiegłych pracownicy Ośrodka przyjmowali i realizowali również na podstawie Ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym. Liczba przyjętych wniosków: 1226. Kwota wypłaconych świadczeń: 384 668,53 zł. Liczba wypłaconych świadczeń: 1090. Liczba odmów: 136

Realizowane ustawowe i fakultatywne projekty oraz programy

Program „Opieka Wytchnieniowa”

Ośrodek Pomocy Społecznej w Szprotawie w 2024r. realizował Program Opieka Wytchnieniowa -edycja 2024r.” finansowany z Funduszu Solidarnościowego w kwocie 161.797,50zł. Środki na realizację, w całości pochodziły z budżetu państwa.

Podstawą prawną Programu jest art. 7 ust. 5 oraz art. 13 ustawy z dnia 23 października 2018r. o Funduszu Solidarnościowym. Podjęcie programu wynika z art. 18 pkt 6 ustawy o pomocy społecznej.

Głównym celem Programu jest wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad:

1. dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności,
2. osobami posiadającymi:
 - orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności (zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z

2021 r. poz. 573) albo

- orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności (zgodnie z art. 5 i art. 62 ww. ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych)

– poprzez możliwość uzyskania doraźnej, czasowej pomocy w formie usługi opieki wytchnieniowej.

Opieka wytchnieniowa ma za zadanie odciążenie członków rodzin lub opiekunów osób niepełnosprawnych poprzez wsparcie ich w codziennych obowiązkach lub zapewnienie czasowego zastępstwa. Dzięki temu wsparciu osoby zaangażowane na co dzień w sprawowanie opieki dysponować będą czasem, który będą mogły przeznaczyć na odpoczynek i regenerację, jak również na załatwienie niezbędnych spraw. Usługi opieki wytchnieniowej mogą służyć również okresowemu zabezpieczeniu potrzeb osoby niepełnosprawnej w sytuacji, gdy opiekunowie z różnych powodów nie będą mogli wykonywać swoich obowiązków.

W wyniku przeprowadzonego postępowania wyłoniono Firmę Gwarant, która spełniała niezbędne warunki do wykonywania działań mających na celu realizację działań programowych. Program był realizowany w okresie od marca 2024r. do grudnia 2024r.

W ramach realizacji Programu opieką objęto 14 osób niepełnosprawnych w tym 5 osób dorosłych i 9 dzieci. W trakcie realizacji Programu pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej w Szprotawie zebrali opinie samych uczestników programu z których wynika, że wsparcie w formie opieki wytchnieniowej w sposób znaczący wpłynęło na poprawę jakości funkcjonowania oraz na odciążenie psychiczne w życiu codziennym. Dzielenie opieki z wykwalifikowanymi opiekunami pozwala na zminimalizowanie stresu. Członkowie rodzin, którzy sprawują opiekę nad swoimi bliskimi, zapominają o swoich potrzebach, w tym także o potrzebie odpoczynku. Opiekę sprawują cały czas. Nie są opiekunami zawodowymi, którzy po kilku godzinach pracy mogą wyjść i wrócić do swoich spraw. Dzięki temu, że umożliwiono im wsparcie w formie opieki wytchnieniowej mogli odpocząć i się zregenerować co pozwalało im z nową energią powrócić do swoich zajęć.

Program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością”

Ośrodek Pomocy Społecznej w Szprotawie w 2024r. realizował Program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” – edycja 2024 finansowany z Funduszu Solidarnościowego w kwocie 1.720.944,00 zł. Środki na realizację tego programu w całości pochodziły z budżetu państwa.

Podstawą prawną Programu jest art. 7 ust. 5 oraz art. 13 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym. Podjęcie programu wynika z art. 18 pkt 6 ustawy o pomocy społecznej. Głównym celem Programu jest wprowadzenie usług asystenta osobistego osoby

niepełnosprawnej jako formy ogólnodostępnego wsparcia dla uczestników Programu:

1. dzieci do 16. roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji oraz
2. osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o niepełnosprawności: o stopniu znacznym lub o stopniu umiarkowanym, lub traktowane na równi do wymienionych zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Program był realizowany przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Szprotawie w okresie od stycznia 2024r. do grudnia 2024r. W ramach realizacji Programu opieką objęto 67 osób niepełnosprawnych. Wsparcia udzielało 50 asystentów zatrudnionych na umowę zlecenie wskazanych przez osoby niepełnosprawne. Realizacja Programu zakłada poprawę jakości życia osób niepełnosprawnych, w szczególności poprzez umożliwienie im jak najbardziej niezależnego życia, zapewnienie osobom niepełnosprawnym wsparcia oraz pomocy adekwatnej do potrzeb, umożliwienie zaangażowania osób niepełnosprawnych w życiu społecznym. W trakcie jak i po zakończeniu realizacji Programu pracownikom Ośrodka Pomocy Społecznej w Szprotawie udało zebrać się opinie samych uczestników programu z których wynika, że osoby niepełnosprawne były pozbawione możliwości wyjścia z domu, wyjazdu wynikało to z tego, że brakowało osoby, która mogłaby osobie niepełnosprawnej towarzyszyć. Czynności dnia codziennego przestały stanowić problem, czynności te robione przy asyście opiekuna nie stanowiły już tak dużego problemu. Obecność drugiego człowieka stanowiła bodziec do podjęcia aktywności w mowie i działaniu, a co za tym idzie nawiązywanie relacji. Mieszkańcy naszej gminy są bardzo zadowoleni z umożliwienia im opieki asystenckiej co w sposób znaczący poprawiło ich jakość życia.

Gminny Program Wychodzenia z Bezdomności na lata 2021 – 2025 przyjęty uchwałą Rady Miejskiej Nr XL/301/2021 z dnia 26 listopada 2021 roku.

Program ten ma na celu stworzenie systemu profilaktyki bezdomności i wczesnej interwencji, a także przeciwdziałania istniejącemu zjawisku bezdomności poprzez szeroko pojęte uaktywnienie osób bezdomnych w zakresie poprawy ich sytuacji życiowej, integracji ze środowiskiem oraz pomoc w tworzeniu warunków do samodzielnej egzystencji. W ramach tego programu prowadzone by działania osłonowe dla osób bezdomnych. W dniu 10.12.2024r. była przeprowadzona coroczna kontrola miejsc przebywania osób bezdomnych na terenie gminy Szprotawa. Zespół złożony z pracowników socjalnych, pracownika UM w Szprotawie, w asyście funkcjonariuszy policji

kontrolował piwnice w blokach oraz altanach położonych na ogrodach działkowych. Kontrolowane miejsca były wskazywane przez osoby bezdomne jako ich miejsca pobytu. Na terenie gminy zarejestrowano/przebywa 26 osób bezdomnych. Pracownicy Ośrodka stale monitorują ich sytuację. Dla osób bezdomnych przygotowano materiały informacyjne wskazujące formy pomocy, z których osoby te będą mogły skorzystać m.in.: pobyt w schronisku, posiłek, odzież, wsparcie psychologiczne oraz pomoc prawną. W celu zapewnienia osobom bezdomnym bezpieczeństwa socjalno - bytowego poprzez otrzymanie tymczasowego i całodobowego schronienia i noclegu, zawarte zostały umowy ze Schroniskiem dla osób bezdomnych im. Św. Brata Alberta w Leśnej i Schroniskiem dla osób bezdomnych na zakup usług w zakresie zapewnienia schronienia osobom bezdomnym. Z tej formy wsparcia korzysta 5 osób. Jednocześnie pragnę zwrócić uwagę na fakt, iż na terenie gminy nie funkcjonuje placówka, która mogłaby zapewnić tymczasowe schronienie osobom bezdomnym. Dlatego też osoby wymagające schronienia w szczególności w okresie zimowym kierowane są do schronisk na terenie innych miast/gmin, gdzie oprócz udzielania schronienia, jest również realizowana pomoc w przezwyciężaniu stanu bezdomności, motywowanie podopiecznych do utrzymywania stanu abstynencji od alkoholu i substancji psychoaktywnych, podjęcia leczenia, poszukiwania pracy, zmiany sposobu myślenia poprzez wsparcie psychologiczne. Podsumowując w obszarze bezdomności głównym problemem w Gminie Szprotawa jest niewystarczająca ilość mieszkań socjalnych oraz sezonowej placówki interwencyjnej typu ogrzewalnia.

Gminny program przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej w Gminie Szprotawa na lata 2023-2030 przyjęty uchwałą nr LXV/534/2023 Rady Miejskiej w Szprotawie z dnia 28 listopada 2023 roku.

Gminny Program przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej w Gminie Szprotawa na lata 2023-2030 jest kontynuacją działań podejmowanych w ramach realizacji wcześniejszego dokumentu. Istotnym elementem Programu jest zatem dalsze wprowadzanie w życie działań mających na celu z jednej strony podnoszenie świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy domowej oraz promowanie metod wychowawczych bez używania przemocy, a z drugiej strony zapewnienie ochrony i udzielanie pomocy osobom doznającym przemocy domowej, a także upowszechnianie informacji o możliwościach i formach udzielania pomocy zarówno osobom dotkniętym przemocą, jak i ją stosującym. Ustawa w dalszym ciągu nakłada na ośrodki pomocy społecznej obowiązek zapewnienia obsługi technicznej i organizacyjnej dla Zespołów Interdyscyplinarnych. Zespół Interdyscyplinarny liczył 8 osób. Siedziba Zespołu Interdyscyplinarnego mieści się przy ulicy Niepodległości 15, I piętro. W ramach funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego w 2024 roku odbyło się 6 posiedzeń Zespołu, powołano 38 grup diagnostyczno – pomocowych, w ramach których odbyło się 98 spotkań.

Grupy diagnostyczno – pomocowe opracowują i realizują plan pomocy w indywidualnych przypadkach występowania przemocy domowej, monitorują sytuację rodzin, w których dochodzi do przemocy, dokumentują podejmowane działania. Członkami grup diagnostyczno - pomocowych byli pracownicy socjalni, dzielnicowi, asystenci rodzin, kuratorzy sądowi zawodowi i społeczni, pedagodzy, psycholodzy, przedstawiciele Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Źródłem finansowania Gminnego Programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej w Gminie Szprotawa na lata 2023– 2030 są środki finansowe z budżetu gminy. Zadania programu mogą być również finansowane z innych źródeł w ramach programów wspólnotowych Unii Europejskiej oraz dotacji konkursowych.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Szprotawa na lata 2020-2027 ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka przyjęta uchwałą nr XXIV/171/2020 Rady Miejskiej w Szprotawie z 29 września 2020r.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych w gminie Szprotawa na lata 2020-2027 w znacznej mierze stanowi kontynuację strategii wcześniejszej. Nadrzędnym celem rekomendowanych działań i interwencji wskazanych strategii jest szeroko pojmowana poprawa warunków i jakości życia mieszkańców gminy Szprotawa, zwłaszcza tych kategorii i grup społecznych, które dotknięte są problemami społecznymi, marginalizacją i wykluczeniem społecznym. Strategia rozwiązywania problemów społecznych w gminie Szprotawa na lata 2020-2027 wyznacza ogólne ramy działań, które sprzyjać mają niwelowaniu zidentyfikowanych w gminie problemów. Dokument w swej zasadniczej części pozostaje spójny z obowiązującymi dokumentami strategicznymi i planistycznymi wyższego szczebla (w tym unijnymi, krajowymi i regionalnymi), niemniej jednak uwzględnia on specyfikę wspólnoty lokalnej. Wskazane w strategii cele opracowano bowiem w oparciu o rzetelną diagnozę i analizę wewnętrznych potencjałów i niedostatków gminy oraz uwarunkowań zewnętrznych; angażując w ten proces partnerów z instytucji i organizacji działających w obszarze polityki społecznej.

Rządowy Program Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024-2027. W 2024r. Gmina Szprotawa/Ośrodek po raz pierwszy realizowała program

Podstawą prawną rządowego programu jest art. 24 ust. 3 i 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 z późn. zm.), zgodnie z którym Rada Ministrów

może przyjąć rządowy program dofinansowania wynagrodzeń oraz kosztów składek od tych wynagrodzeń, pracowników określonych w tym programie, zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego lub na ich zlecenie (na podstawie art. 25 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej), w tym pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej wykonujących zadania określone w art. 18 ust. 1 oraz art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Program jest w całości finansowany z dotacji celowej z budżetu państwa. **Wartość dofinansowania w 2024 r. wynosiła: 163 350,00 zł. Kwota dodatku motywacyjnego wynosiła 1000zł/brutto na jednego pracownika miesięcznie. Z programu skorzystało 23 pracowników. Termin wykonania zadania opiewał od 01.07.2024 r. do 31.12.2024 r.**

W 2024 roku Ośrodek Pomocy Społecznej otrzymał długo wyczekiwany samochód służbowy. Auto zostało zakupione dzięki poczynionym oszczędnościom w budżecie Ośrodka. Auto marki Skoda w dniu 07.06.2024 r. zostało przekazane przez Burmistrza Szprotawy Mirosława Gásika pracownikom socjalnym OPS. Zakupiony samochód służyć będzie pracownikom socjalnym do celów służbowych m.in do dotarcia do podopiecznych w celu przeprowadzenia wywiadów środowiskowych.

Kierownictwo wraz z pracownikami za zakupione auto składa serdeczne podziękowania panu Burmistrzowi.

Potrzeby i zamierzenia w 2025r.

Niniejsze sprawozdanie z realizowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Szprotawie zadań przedstawionych powyżej daje możliwość określenia potrzeb i kierunków działań na kolejny 2025r.

W zakresie ustawy o pomocy społecznej:

- W związku ze starzeniem się społeczeństwa, należy rozwijać wsparcie w formie usług opiekuńczych oraz starać się jak najdłużej utrzymać osoby chore w ich środowisku zamieszkania z uwagi na coraz wyższe koszty ponoszone przez gminę za pobyt w domach pomocy społecznej. Należy także rozwijać i kontynuować usługi społeczne. Obecnie Urząd Miejski w Szprotawie prowadzi badanie na temat jakości życia, aktywności społecznej i potrzeb mieszkańców, związanych z korzystaniem z różnych usług w naszej gminie. Gmina Szprotawa zamierza złożyć wniosek o przekształcenie Ośrodka Pomocy Społecznej w Centrum Usług Społecznych. Pracownicy OPS Szprotawie będą brali udział w szkoleniach w szkoleniach specjalistycznych dla kierowników, koordynatorów usług społecznych oraz organizatorów społeczności lokalnych, w tym dla pracowników ośrodków pomocy społecznej, przygotowujących się do przekształcenia Ośrodka Pomocy Społecznej w Centrum Usług Społecznych (CUS), organizowanych przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Zielonej Górze. Planowany termin rozpoczęcia szkoleń to maj 2024r.
- Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy w sprawie trybu organizowania prac społecznie użytecznych – zamierzam w dalszym ciągu kontynuować aktywizację zawodową osób długotrwale bezrobotnych bez prawa do zasiłku.
- Zgodnie z Uchwałą Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023r. w sprawie ustanowienia nowego wieloletniego programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028 zamierzam właściwie wykorzystać pozyskane środki na organizację zadania.
- W zakresie zabezpieczenia i wsparcia osób niepełnosprawnych w dalszym ciągu współpracować z ZAZ w Szprotawie w celu reintegracji zawodowej oraz społecznej i w zakresie dożywiania osób dorosłych.
- Utrzymanie 4 mieszkań wspomaganych, które zostały przekształcone z mieszkań chronionych.
- W ramach Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych w 2024r. planuje się realizację niżej wskazanych 2 programów, których celem jest zapewnienie odpowiednich usług:

opieka wytchnieniowa – program, którego celem jest zapewnienie członkom rodziny (opiekunom) osób niepełnosprawnych alternatywnej formy czasowej opieki,

program Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej przeznaczony dla osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności.

W zakresie ustawy o świadczeniach rodzinnych:

- Zapewnić prawidłową realizację zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych

W zakresie ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa:

- zapewnić obywatelom Ukrainy przebywającym na terenie Gminy Szprotawa dostęp do form pomocy gwarantowanych im prawem.

W zakresie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów:

- Kontynuować współpracę z kancelariami komorniczymi, starostwem powiatowym, urzędem pracy, urzędem skarbowym oraz biurem informacji gospodarczej w celu skuteczniejszej egzekucji świadczeń alimentacyjnych.
- Zapewnić prawidłowe przyjmowanie wniosków.
- Przeprowadzać wywiady alimentacyjne oraz odbierać oświadczenia majątkowe.
- Aktywizować dłużników alimentacyjnych poprzez kierowanie ich do prac społecznie użytecznych.
- Prowadzić postępowania egzekucyjne zgodnie z ustawą o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

W zakresie ustawy o systemie oświaty:

- Realizować zadanie w oparciu uchwałę Rady Miejskiej w Szprotawie w sprawie regulaminu przyznawania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Szprotawa.
- Dokonywać wypłat stypendiów szkolnych.

W zakresie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej:

- Zapewnić właściwe warunki i funkcjonowanie zespołu interdyscyplinarnego, jak również organizować szkolenia dla członków zespołu.

W zakresie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej:

- Zapewnić środki finansowe dla rodzin zastępczych i biologicznych w przypadku umieszczenia dziecka w tej rodzinie z uwagi na rosnące koszty.
- Objąć pomocą asystentów rodziny, osoby które wymagają wsparcia w sprawach opiekuńczo wychowawczych i spowodowanie powrotu dzieci do rodzin biologicznych.

W zakresie ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych

- W marcu 2024r. Gmina Szprotawa przystąpiła do realizacji projektu dofinansowanego ze wsparcia środków EFS, którego celem jest przekształcenie Ośrodka Pomocy Społecznej w Szprotawie w Centrum Usług Społecznych, a co za tym idzie zwiększenie dostępu do kompleksowej oferty usług społecznych. Centra Usług Społecznych są odpowiedzią na potrzeby społeczeństwa w zakresie dostępu do kompleksowych usług społecznych. Zwiększające się zapotrzebowanie na te usługi jest nowym wyzwaniem cywilizacyjnym związanym z wydłużaniem się życia ludzkiego, przemianami stylów życia i wzorów funkcjonowania rodziny. Głównym celem strategicznym CUS jest integracja, rozwój i poszerzanie dostępności do usług społecznych. Centra Usług Społecznych, z założenia nie są placówkami pomocy społecznej, a pełnią rolę koordynatorów lokalnych systemów usługowych.

Przekształcenie jest procesem składającym się z kilku ważnych elementów. W tym celu zostały powołane zespoły ds. opracowania i wdrażania koncepcji CUS. Obecnie trwają prace nad złożeniem wniosku aplikacyjnego. Określenie i rozeznanie z kim chcemy współpracować. Wybór lokalizacji i opracowanie diagnozy (do końca maja br.). Diagnoza jest opracowywana na okres 5 lat i podlega aktualizacji w przypadku istotnej zmiany wniosków wynikających z rozeznania. Diagnoza powinna zawierać w szczególności informacje dotyczące:

- 1) potrzeb wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych;
- 2) jednostek organizacyjnych gminy, organizacji pozarządowych i podmiotów, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, oraz osób fizycznych i prawnych, wykonujących usługi z zakresu, o którym mowa w art. 2 ust. 1, na obszarze działania centrum wraz ze wskazaniem wykonywanych przez nie usług.

Konieczne będzie opracowanie Programu Usług - Rada Miejska może przyjąć, w drodze uchwały, program usług społecznych, określający usługi społeczne wynikające z potrzeb wspólnoty samorządowej. Usługi społeczne określone w programach usług społecznych stanowić będą faktyczną odpowiedź na potrzeby społeczności lokalnej. Rada gminy może przyjąć więcej niż jeden program usług społecznych. W aktualnej sytuacji społeczno - gospodarczej pomoc społeczna ma do spełnienia ważną rolę. Powinna stwarzać poczucie bezpieczeństwa socjalnego, pomagać w tworzeniu właściwych warunków życia i zaspokajania potrzeb społeczności lokalnej, wspomagać rodzinę w pełnieniu jej funkcji. Działania pracowników pomocy społecznej to nie tylko udzielanie świadczeń pieniężnych, to także praca socjalna oraz działania zmierzające do wykorzystywania aktywizacyjnych instrumentów wsparcia. Odnosząc się do kwestii potrzeb pomocy społecznej należy również wspomnieć o miejscu instytucji pomocy społecznej we współczesnych realiach – pomoc społeczna nie jest w stanie funkcjonować i skutecznie wypełniać swoich zadań bez odpowiedniego wsparcia otoczenia – samorządu terytorialnego, sektora zdrowotnego, edukacji, policji, organizacji pozarządowych, itp. Tylko stała i systematyczna współpraca między tymi jednostkami pozwoli na skuteczne pomaganie i wdrażanie aktywnej polityki społecznej, której ośrodek pomocy społecznej powinien być animatorem w środowisku lokalnym. Ważne jest również zabezpieczenie odpowiednich środków finansowych na realizację tych zadań, zarówno środków własnych gminy jak i środków rządowych.

Na zakończenie, chcielibyśmy serdecznie podziękować naszym współpracownikom, Panu Burmistrzowi, Pani Burmistrz, Pani Skarbnik oraz Wysokiej Radzie za współpracę w 2024r. i dalszą możliwość realizacji zamierzonych celów w roku bieżącym poprzez wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienia im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Opracował: Tadeusz Pozarosczyk

Zatwierdził- Dyrektor Centrum Usług Społecznych w Szprotawie – Ewelina Kowalczyk

Szprotawa 28 kwiecień 2025

DYREKTOR
CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH
mgr Ewelina Kowalczyk

